

Långsiktiga satsningar på säkerhetstänkande krävs för att rädda liv inom jordbruket

Av alla arbetsrelaterade dödsolyckor i Sverige sker nästan var fjärde inom jordbruket. Jordbrukare kan hamna under höbalar och vältande traktorer eller i foderblandare. De kan stängas eller klämmas ihjäl av tjurar. Listan på risker kan göras lång. De som får sätta livet till är män såväl som kvinnor, gamla och unga samt barn.

Ensamarbete och okunskap om riskerna förklarar en del av olycksstatistiken, enligt en ny forskarrapport från Arbetsmiljöverket.

Andra förklaringar till de höga olyckstalen:

- Lantbrukare är hårt pressade av att arbeta snabbt då väderleken medger.
- Arbetsliv och familjeliv flyter ihop. Man bor ofta på arbetsplatsen, vilket bland annat leder till att barn och ungdomar vistas och leker på en vuxens arbetsplats samt hjälper till med arbetet.
- Många jordbruk drivs som deltids- eller fritidssysselsättning på kvällar och helger och brister då ofta i säker utrustning och kunskaper om riskerna.

Det finns inga snabba "patent-lösningar" för att förhindra skador och dödsfall inom jordbruket, enligt forskarna i kunskapsöversikten "Ökad säkerhet inom jordbruket – interventioner och andra strategier".

– Det tar tid att utbilda, utveckla och förändra människors attityder, beteenden och verksamheter. Därför borde satsningar göras på långsiktiga projekt. Behåll *programmet "Säkert bondförnuft" som verkar kunna leda till säkrare jordbruksverksamhet, säger **Peter Lundqvist**, professor på Sveriges lantbruksuniversitet i Alnarp och huvudansvarig för rapporten.

Några andra rekommendationer från rapporten:

1. Samordna resurser och aktörer i form av nationella handlingsprogram mot skador och dödsfall inom jordbruket.
2. Bygg upp kompetens stegvis under långa perioder vid bland annat naturbruksgymnasier och Sveriges Lantbruksuniversitet.
3. Studera utsatta grupper ytterligare, såsom barn och ungdomar, äldre och amatörjordbrukare samt utländsk arbetskraft.

Vad gäller den sistnämnda gruppen har kraven på tillväxt gjort det vanligare med inhyrd utländsk arbetskraft. Detta ställer höga krav på kommunikation om det skadliga och riskfyllda delarna av arbetet på ett jordbruk.

Den 19 september kommer både denna kunskapsöversikt såväl som "Migrantarbete inom den gröna näringen" att presenteras [på ett seminarium arrangerat av Arbetsmiljöverket](#).

Läs "[Ökad säkerhet inom jordbruket](#)" och "[Migrantarbete inom den gröna näringen](#)"

Kontakter för kunskapsöversikterna:

Peter Lundqvist, professor på Sveriges lantbruksuniversitet i Alnarp, tel. 040-41 54 95

(Ökad säkerhet inom jordbruket)

Måns Svensson, Rättssociologiska institutionen, Lunds universitet, 046-222 85 93

(Migrantarbete inom den gröna näringen)

Kontakter på Arbetsmiljöverket:

Carl Axel Sundström, biträdande enhetschef. tel. 010-730 98 88

*Drivet av Lantbrukarnas Riksförbund (LRF), JTI – Institutet för jordbruks- och miljöteknik och Sveriges lantbruksuniversitet (SLU).

[Arbetsmiljöverket](#) har regeringens och riksdagens uppdrag att se till att arbetsmiljön uppfyller de krav som finns i arbetsmiljölagen om att alla ska ha en bra och utvecklande arbetsmiljö. Vi bedriver vårt arbete genom att utfärda juridiskt bindande föreskrifter, inspektera arbetsställen och sprida information.

Vår vision: Alla vill och kan skapa en bra arbetsmiljö